

*Magyar-lengyel baráti találkozó
Falumúzeum, Isaszeg, 2016. április 6.*

Kedves lengyel és magyar vendégeink!

Legelőször is szeretném elmondani, hogy **Korek Eugen** úr, a Bem József Lengyel Kulturális Egyesület elnöke betegsége miatt, nem lehet közöttünk a mai magyar-lengyel baráti találkozón. Innen is jobbulást és mielőbbi felgyógyulást kívánunk Eugen barátunknak!

A Bem Egyesületet most **Andrzej Wesółowski** úr, az Egyesület volt elnöke, jelenleg is elnökségi tagja és **leánya Korinna**, az Országos Lengyel Önkormányzat tagja, az Óbudai Lengyel Önkormányzat vezetője képviseli.

Szeretném bejelenteni, hogy a Lengyel Köztársaság elnöke, a magyar-lengyel barátság napja alkalmából, a MAGYAR-LENGYEL BARÁTI KAPCSOLATOK ÉRDEKÉBEN VÉGZETT KIEMELKEDŐ MUNKÁJÁÉRT **Korinna Wesółowski** asszonynak a „LENGYEL KÖZTÁRSASÁGI ÉRDEMREND ARANYKERESZTJE” kitüntetést adományozta.

Andrzej Duda Köztársasági elnök a kitüntetést 2016. március 18-án, Budapesten a Lengyel Köztársaság Nagykövetségén adta át. A magas lengyel állami kitüntetéshez Korinnának mi is sok szeretettel gratulálunk!

Szeretném bejelenteni azt is, hogy a **Wysocki Légió Hagyományőrző Egyesület** 2015. december 17-én Balog Zoltán EMMI minisztertől megkapta a - Magyarország Miniszterelnöke által adományozott - „NEMZETISÉGEKÉRT DÍJAT”. A díjat Nagy Emil, az egyesület elnöke vette át. A lengyelek részéről az ünnepségen részt vett Roman Kowalski budapesti lengyel nagykövet és dr. Csúcs Lászlóné parlamenti lengyel szószóló is.

A Wysocki Légió Hagymányörző Egyesület még egy díjat kapott munkájáért: március 15-én Nagy Emil elnök a Wysocki Légió Hagymányörző Egyesület nevében, Varsóban vette át a BEM JÓZSEF DÍJAT. [A díjat Óbuda-Békásmegyer és a varsói Bemowo Önkormányzata, mint testvérvárosok adományozzák a magyar-lengyel barátság ápolása, a magyar-lengyel kultúra területén való együttműködés, valamint a közös történelmi hagyományok ápolása érdekében kifejtett tevékenység elismeréseként.]

A Wysocki Légió kitüntetéseihez is sok szeretettel gratulálunk és további szép sikereket kívánunk hagyományörző munkájukhoz!

Tisztelt Vendégeink!

A magyar-lengyel szolidaritás évének nyilvánított 2016-ban, a **Magyarországi Lengyelségért díjjal** kitüntetett Isaszegi Múzeumbarátok Köre ilyen rangos társaságban emlékezik meg az isaszegi csata napján, a magyar-lengyel barátságról.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim!

„Isaszeg a lengyel-magyar barátság jelképe” – címmel írt cikket 1972-ben az akkor még létezett „Lengyelország” című havi lap hasábjain néhai **Zenon Tarnowski**, lengyel diplomata, kulturális attasé, későbbi budapesti konzul, Isaszeg nagy barátja és népszerűsítője. Tarnowski tanácsos urat 2004-ben helyezték örök nyugalomba a varsói powązki temetőben, mi pedig igyekszünk továbbra is a lengyel-magyar barátság jelképe maradni és ápolni népeink és országaink történelmi kapcsolatait és hagyományait.

Immáron 44 éve annak, hogy a Múzeumbarátok Köre, a Nagyközségi Tanács, a budapesti Lengyel Kultúra, a Lengyel Nagykövetség és a Hadtörténelmi Múzeum közreműködésével megrendeztük az Isaszegi Magyar-Lengyel Történelmi Napok ünnepségeit 1972. szeptember 24. és október 1. között. Az egész héten át tartó programsorozatban kiállítás megnyitó, emléktábla avatás, a Lengyel kapitány síremlékének felavatása, történelmi előadás a Wysocki Légióról,

irodalmi és filmet, ünnepi hangverseny szerepeltek. E napok lelkes és fáradhatatlan főszervezője volt, néhai **Szathmáry Zoltán** a Múzeumbaráti Kör és a Falumúzeum alapítója és vezetője.

Ekkor avattuk fel a mai városháza és a református templom homlokzatán elhelyezett, Wysocki tábornok és a Lengyel Légió emlékére Varsóból a Lengyel Kormánytól kapott két márvány emléktáblát.

Meg kell említenem, hogy az emléktáblák Isaszegre érkezésében komoly érdeme volt **Domszky Pálnak**, akinek egyik őse Nikodem Damski gyalogsági százados az isaszegi csatában harcolt 1849. április 6-án.

Az akkoriban még elzárt Katona-pallagon, felavatásra került az isaszegi csatában elesett Lengyel Légió kapitányának síremléke, obeliszkje is. Felirata akkor még csak magyar nyelvű volt, mára a Múzeumbaráti Körnek köszönhetően, lengyelül is olvasható!

E naptól, tehát **1972. szeptember 24-től** számítjuk, hivatalosan a baráti kapcsolatunkat a **Bem József Lengyel Kulturális Egyesülettel**. Az elmúlt évtizedek alatt, minden évben, töretlenül és rendületlenül megemlékeztünk az 1849. április 6-i csatában elesett magyar és lengyel hősekről!

Számos magyar-lengyel vonatkozású kezdeményezés indult el a Múzeumbarátok Körétől. Ezek közül az idő rövideje miatt csak kettőt említenék meg:

József Wysocki tábornok, Magyar Nemzeti Múzeum kertjében található szobrának felállítására tett javaslatunk 1976-ban fogalmazódott meg, melyet felkarolt a Bem József Lengyel Kulturális Egyesület! A kezdeményezést a budapesti lengyel Nagykövetség és Budapest Főváros Tanácsa is támogatta.

A Wysocki Légió Hagyományőrző Egyesület minden év december 31-én a Wysocki szobornál emlékezik meg névadójuk, a kiváló tábornok és hadvezér halálának évfordulójáról.

1993-ban „**Együtt a szabadságért**” címmel magyar-lengyel történelmi emlékülésre került sor a műemlék Öregtemplomban, melyet **dr. Dürr Sándor** konzul úr szervezett Varsóból. Ennek a nagyszerű rendezvénynek máig is hatása van a magyar-lengyel kapcsolatok ápolására Isaszegen. Ekkor mutatták be Magyarországon először a neves polonista, **dr. Kovács István** által írt és szerkesztett könyvet **Wysocki tábornok emlékirataiból**. Számos kiváló magyar és lengyel történész továbbá rangos magyar és lengyel diplomata vett részt ezen az eseményen. A település akkori polgármestere **dr. Tóthné Pacs Vera** első szóra felkarolta a rendezvényt és támogatta annak megvalósítását! A szervezésben közreműködött, **Szatmáry Zoltán** a Múzeumbaráti Kör elnöke is.

Az elmondott két eseményen kívül megszámlálhatatlan, a magyar-lengyel baráti kapcsolatokat erősítő programra került sor. Ezeket mindvégig lelkes szervező munkát végzett Szikszai János ref. lelkész, Hajdú József és Balázs István. Isaszegen hosszú éveken keresztül **Magyar-Lengyel Baráti Klub** is működött, **Jakócsné Dąbrowska Magdalena** vezetésével, aki később a Bem Egyesület elnökségének is tagja lett.

A baráti találkozók, míg egészségi erejük engedte mindvégig közöttünk volt id. **Szatmáry Zoltán, Proksza Pálné** (Irenke néni) a Kör akkori elnöke, **Baksa Imréné** (Terike néni). A lengyelek közül emlékezetem szerint **Héjj Aldona, Andrzej Wesolowski**, valamint **Jerzy Kochanowski**, aki sajnos nagyon fiatalon eltávozott közülünk. Jurek 1985-től kezdve haláláig, aktív résztvevője, szervezője volt az isaszegi találkozóknak! A Głos Polonii, a Lengyelség Hangja című lap egyik alapítója és első szerkesztője is volt. Remélem, hogy egyszer majd egy kopjafát is állíthatunk emlékére itt Isaszegen!

Az elmúlt években is számos szép rendezvényt szerveztünk. Lengyel délutánokon emlékeztünk meg többek között II. János Pál pápáról, Szent Hedvigről, Szent Kingáról, és Szent László királyról. A rendezvényeken természetesen mindig a közös magyar-lengyel vonatkozásokat emeltük ki. E szép rendezvények főszervezője az Isaszegi Múzeumbaráti Kör és az Együttműködés Isaszegért Egyesület tagja, **dr. Dürr Sándor** volt.

Könyvbemutatókra is sor került: **Dr. Kovács István történész Bem tábornokról írt könyvével**, valamint **Máté Endre „Domszky Pál a varsói magyar” című könyvével** ismerkedhettek meg az Isaszegiek. Pont egy évvel ezelőtt megnyitott kiállításon ismerkedhettek meg az isaszegiek **Trojan Marian Józef**, Magyarországon élő lengyel grafikusművész 1848-49-es témájú linóleummetszeteivel, amelyeket a művész már korábban a Falumúzeumnak ajándékozott.

A Magyar Országgyűlés és a Lengyel Nemzetgyűlés határozatának megfelelően minden év márciusában megemlékezünk a magyar-lengyel barátság napjáról. Legutóbb a magyar-lengyel barátság napja alkalmából rendezett ünnepségen **dr. Urbanics Gábor** tartott részünkre előadást a **Lengyel Légió történetéről**. Megismerhette a nagyszámú közönség a Wysocki Légió megalakulásának körülményeit, zászlószentelésüket, mindennapi életüket, egyenruhájukat, fegyverzetüket, valamint az isaszegi csatában és a tavaszi hadjárat más csatáiban tanúsított hősiek helytállásukat.

Kedves Vendégeink!

Úgy érzem, hogy néhai **Zenon Tarnowski** lengyel diplomata 1972-ben megfogalmazott gondolata ma is érvényes:

„Isaszeg a lengyel-magyar barátság jelképe”.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim!

Most a Wysocki Légió Egyesület ajándékának átadása kerül sor.

A Wysocki Légió Hagyományőrző Egyesület az Isaszegi Falumúzeumnak ajándékoz egy lengyel légiós katonai egyenruhát. Az Egyesület ezzel is szeretné segíteni az isaszegi magyar-lengyel történelmi emlékek ápolását, a tavaszi hadjárat és az isaszegi csata lengyel emlékeinek népszerűsítését.

Nemes szívű ajándékukat köszönettel elfogadjuk és – a „**Mi szabadságunkért és Tiétekért**” jelszó szellemében - ígérjük, hogy arra vigyázunk, és azt örökre megőrizzük!

A Lengyel Légiós egyenruha a Falumúzeum állandó kiállításában, az 1849. április 6-i csatát bemutató részen kerül elhelyezésre.

Befejezésül kérem, hogy tekintsék meg a múzeum előterében rendezett kiállításunkat, amely a magyar-lengyel barátság isaszegi történetét mutatja be.

Köszönöm megtisztelő figyelmüket!

Isaszeg, 2016. április 6.

SZMOLICZA JÓZSEF,
a Múzeumbarátok Körének titkára

